

بِسْمِ اللهِ
الرَّحْمنِ
الرَّحِيمم
أَجْمَعِينَ
وَصَحْبِهِ
وَآلِهِ
مُحَمَّدٍ
سَيِّدِناَ
عَلىَ
وَالسَّلاَمُ
وَالصَّلاَةُ
الْعَالَمِينَ
رَبِّ لِلهِ
اَلْحَمْدُ AİLENİN
SORUMLULUĞU ve ÇOCUKLARIN KUR'AN EĞİTİMİ Evlilik yüce Allah'ın
emridir. Evlilik, ilâhî emre uyup yuva kurmaktır. Yuva, insanlık cemiyetinin temelidir.
Evlilik, bu temeli Allah'ın adıyla atmak ve insanlık şerefine uygun bir bina yapmaktır.
Dünyada insanlık hayatı yuva üzerine kurulmuş ve aile düzenine göre
şekillendirilmiştir. Bütün dinlerde aile yuvası temel birimdir; insanlık binasının esasıdır.
Aile olmadan, nesep korunmadan din yaşanmaz, hukuk uygulanamaz, hayatın bir mânası
olmaz. Bunun için şu beş husus bütün dinlerin ortak hedefi olmuştur: 1. Canı
korumak. 2. Akli korumak. 3. Namusu ve aileyi korumak. 4. Nesli korumak. 5. Malı
korumak. İlk yuva cennette kurulmuştur. Hz. Âdem (a.s) ile Hz. Havva validemizin
evlilikleri cennette olmuştur. Bu sebeple Allah için yapılan evlilikte, cennetten bir tat vardır.
Evlilik, dünyada cennetin bir numunesini yaşamak ve bir derece cennet hayatının tadını
tatmaktır. Cennete girildiğinde yuvasız ve yalnız hiç kimse kalmayacak, herkes bir aile
ortamında yaşayacaktır. Yüce Allah kullarına evlenmeyi emretmiştir.
Çünkü erkek ve kadın fıtrata buna göre yaratılmıştır. Kulluk, fıtrata uyarak
yapılınca güzel ve tamam olur. Yoksa din noksan yaşanır. Din noksan yaşanınca insan da
noksan kalır. Kâmil olmak için evlenmek, yuva kurmak, yuva hukukunu ayakta tutmak
şarttır. Evlenmeden kâmil olanlar da vardır fakat onlar çok azdır. Evlenmek, bir
insanlık görevidir. O, peygamberlerin sünneti ile amel etmektir. Edep üzere
kurulan yuva insanın şahsına, ailesine ve bütün insanlığa bir hizmettir. Edep
üzere kurulan yuvada iki türlü hayat vardır: Biri mânevî hayattır. Bu,
kalbin uyanması ve Allah'a yönelmesidir. Bunun meyvesi âhirette cennet nimetleridir.
Çünkü insan evlilik ile yuvada bir huzur bulur ve tat alır. Bu tadın hiç
bitmemesini ister. Bu ise dünyada mümkün değildir. Ebedî tadın yeri
âhirette cennettir. Oraya girmenin yolu iman, ibadet ve güzel ahlâktir. Bu
durumda mümin, kendisini cennet nimetlerine götürecek imana yapışır,
ibadete yönelir, güzel ahlâka sarılır. Yuva bunun sebebi olur. Yuvadaki bu
hikmeti unutmamalıdır. Evliliğin insana faydası sadece bu olsaydı, yine zahmetini çekmeye
değerdi. Evlilik ile bulunan diğer hayat, yeni nesil kazanmaktır. Nesil insanın bir şekilde kendi
varlığını devam ettirmesidir. Nesil, malı değil mânevî değerleri korumak, taşımak ve

yaymak i¸in lâzıdır. İslâm ümmetin in ¸oğalması ve kuvvetlenmesi i¸in evlenip yuva kurmak ayrı bir fazilettir. Bunun bir de âhiretteki netice ve müjdeleri vardır. Bu konuda Peygamber Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur: “Evleniniz, ¸oğalınız; ¸ünkü ben âhirette sizin ¸okuğunuzla diğ&er ümmetlere karşı övüneçeğim.” [1] “Rabbimiz! Bize eşlerimiz ve ¸ocuklarımızdan gözümüzü aydın edecek nesiller ver ve bizleri takvâ yolunda gidenlerin rehberi yap” [2] âyetinde yuvanın hedefleri gösterilmektedir. Bunlar, takvâ, terbiye, güzel nesil ve yeryünde hakkın şahitleri olmaktadır. Günümüzde insanlık cemiyeti böyle yuvaların özlemini ¸ekmektedir. Evlilikle kurulan yuvanın asıl amacı, ilâhî emre uyarak kulluk yapmaktır. Bu işin hedefi, yuva yükünü ¸ekerek ve edebini koruyarak Allah rızâsına ermektir. Evliliğin bir diğ&er amacı erkek ile kadını haramdan korumak, terbiye etmek, huzurlu bir aile oluşturmak, cemiyete iyi bir nesil yetiştirmektir. Yuva, yârin ve yavruların sığındığı, korunduğu ve barındığı bir yer demektir. Yuva, baba ocağı, anne kucağıdır. Ocak sabrı, kucak merhameti temsil eder. Yuvada zahmetle rahmet i¸ i¸edir. Bu zahmeti Allah i¸in ¸ekenler, i¸indeki rahmeti bulurlar. Yuva rahmet, ibret, hikmet ve hayat dolu bir yerdir. Onu sırf yeme i¸me ve eğlence yeri görmek yanlıştır. Mümin, yuvaya Allah'ın adıyla adım atmalıdır. Niyeti güzel, hedefi cennet olmalıdır. Birka¸ günük beraberlik i¸in nikâh kıyılmaz, yuva kurulmaz. Yuvada niyet ebediyen beraberliktir. Hedef kendisini, ailesini ve yavrularını ateşten korumaktır. Anne ve babanın tek derdi bu olmalıdır. Bunun yolu da edeptir. Edep, herkes i¸in, en kalıcı sermaye, en süslü elbise, en güzel hediye, en kazan¸lı miras ve en emniyetli makamdır. Edep, sevgiyle Cenâb-ı Hakk'ın davetine uyup cennet rehberi Hz. Muhammed'e (s.a.v) tâbi olmaktadır. Bundan başkası boştur. Bakınız bir ârif ne demiş: Muhabbetten Muhammed oldu hâsıl; Muhammedsiz muhabbetten ne hâsıl? Kısaca Allah i¸in evlenen kimse Allah'ın dostluğunu hak eder. Peygamber Efendimiz’in (s.a.v) şu müjdesi yuva kuran her mümine yeter: “Her kim Allah Teâlâ’nın rızâsını kazanmak i¸in evlenir veya evlendirirse, O'nun velâyetini (dostluk ve korumasını) hak eder.” [3] Özetle evlilikte büyük hayır, fazilet ve hizmet vardır. Bir mazeret olmadan ondan ka¸ılmaz. Şu hadis-i şerif her mümin i¸in mühim bir uyarıdır: “Nikâh benim sünnetimdir. Kim sünnetimden yüz ¸evirirse benden yüz ¸evirmiş sayılır.” [4] Evlenmenin temel hedeflerinden biri ¸ocuk yetiştirmektir. Aslında evlilik bu sebeple emredilmiştir. Çünkü ama¸, neslin devamını sağlayarak âlemde insan neslinin tükenmesine engel olmaktadır. Şehvet ise insana bu amaca ulaşmaya vasıta olması i¸in verilmiştir. Çocuk, anne babanın meyvesidir. İnsan öldükten sonra mânen ¸ocukları ile yaşamaya devam eder. Peşinden kendisine hayır dua edecek bir evlât bırakmak anne baba i¸in en büyük servettir. Onlar sayesinde anne babanın hayır haneleri a¸ık kalır, kendilerine sevap yazılmaya devam eder. Bu durum bir hadiste şöyle haber verilmiştir: “Âdemoğlu öldüğü zaman amel defteri kapatılır; ancak şü¸ yoldan kendisine sevap gelmeye devam eder: 1. Faydası devam eden sadaka. 2. İnsanların istifade ettiği ilim. 3. Kendisine hayır dua eden sâlih evlât.”[5] Sa‘dî-i Şîrâzî (k.s) der ki: "Ey insanoğlu! Adının unutulmamasını istersen, ¸ocuğuna ilim, hüner, mârifet öğret ve onu akıllı fikirli yetiştir. Böyle yaparsan, arkanda seni rahmetle anan bir kişi bırakmış olursun." Çocukların bir diğ&er faydası âhirettedir. Kü¸ük yaşta ölen ¸ocuklar anne ve

babalarına şefaati olacaktır. Bu konuda Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Kâmil yaşta olan çocuğa, 'Cennete gir!' denilir. Fakat o cennetin kapısında durur, kızgın ve öfkeli bir şekilde beklemeye başlar, 'Annem ile babam yanımda olmadıkça girmem!' der. O zaman melekler, 'Onun anne babasını da onunla birlikte cennete koyun!' denilir." [6] Diğer bir hadis-i şerifte şöyle buyrulmuştur: "İki çocuğu olan kişi ikinin kendisiyle cehennem arasında bir duvar örülür." [7] Çocuk ilahî emanettir, çocuk aileye yüceltildiği için Allah'ın en büyük hediyesi ve emanetidir. Baba ve anne bu emanetten sorumludur. Emanetin sahibi yüceltildiği için Allah'ın emri vermiştir: "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi cehennem ateşinden koruyun. O ateş bir ateştir ki yakıtı insanlar ve taşlardır." [8] Bu ateşten nasıl korunalım diye soranlara rahmet Peygamberimiz (s.a.v) şu cevabı vermiştir: "Onlara yüceltildiği için Allah'ın sevdiği şeyleri yapmalarını emredin; O'nun sevmediği şeyleri de kendilerine yasak edin." [9] Hz. Ali (r.a), 'yetin manasını şöyle açıklar: "Kendiniz hayır öğrenin, ailenize de öğretin ve çocuklarınıza güzel edep verin." [10] Kur'an'ın tercümanı Abdullah b. Abbas'ın (r.a) 'yetle ilgili şu açıklaması çok önemli: "Ey müminler, önce siz Allah'a itaat edin, haramlardan kaçının, sonra ailenize Allah'ın ibadet ve zikrini emredin ki Allah hepinizi ateşten kurtarsın." [11] Şu hadis-i şerifler bütün insanlığa hitap ediyor: "Hepiniz cennet olursunuz. Hepiniz güzel olmakla güzel olursunuz. Devlet başkanı yücelttiği kimselerden, erkek ailesinden, kadın evinden, hizmetçisi kendisine emanet edilen şeylerden sorumludur." [12] Çocuk iyiye de kötüye de eğitilecek bir halde yaratılmıştır. Anne babası ve evresi onu, iyi veya kötü yoldan birine meylettirir, eğitir ve alıştıırır. Bu konuda Hz. Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Bütün insanların çocukları fitrata uygun olan hak dini (İslam'ı) anlayıp uygulamaya müsait olarak dünyaya gelir. Sonra, anne baba (ve evre) onları Hristiyan, Yahudi veya Mecusi yapar." [13] Menkıbe Ebû İsa'dan (rah) bir öğrencisine şöyle dedi: "Ben sizin kötü eğitildiğinizi, bilmeyenlerinizin, bilmeyenlerin ve hatta siz doğmadan size iyilik etmekten geri kalmadım." Bunu işiten çocuklar, "Beni eğitmediler ama biz doğmadan önce bize nasıl iyilik ettin ki?" diye sordular. Babalarının cevabı şu oldu: "Ben size önce bir anne sevgisiyle, tim ki, soyu temiz, asaleti yerinde olduğu için kimsenin ona bir şey söylemeye dili varmaz." Çocuk Terbiyesinde Dikkat Edilecek Hususlar En büyük terbiyecimiz olan yüceltildiği için Allah, terbiyenin temel bir kuralını şöyle belirlemiştir: "Biz insanlara onlardan ne istediğimizi öğrenen bir peygamber göndermedikçe kimseye azap etmeyiz, ceza vermeyiz." [14] Bu 'yet, içinde taşıdığı işaretlerle baba çocuklarından, müşerref kişilerden, patron işçilerinden, idareci halkından, anne evinden, herkes kendi vâcut azalarından ve onları terbiye etmekten sorumludur. Zamanımızda güzel bir örneğe şahit oldum. Bir 'lime, "Çocuklarınıza bu güzel edebi nasıl kazandırdınız?" diye sorulduğunda, 'limin cevabı şu olmuştu: "Ben ve anneleri onların eğitilmesinde hiçbir katkı yapmadık. Onlar eğitildiği için güzel bulduğumuz ve yapmalarını beklediğimiz her şeyi biz zaten yapıyorduk. Onlar da bize baktılar, kendilerine ilham olanı bizden öğrenerek almış oldular; hepsi bu kadar!" Hasan-ı Basri (k.s.) şöyle demiştir: "Çocuklarında sevmediğin bir davranış görürsen, o davranış senin yaptığın işlerin bir yansımasıdır, önce kendini düzelt!" Menkıbe

etmemiz ne hazindir. Halbuki en güzel muvaffakiyet, öldükten sonra manevi hayatımız için akar temin edecek, arkamızdan duâacı olacak, hayırlı bir nesil… [22] Bir sahabi, “Ey Allah'ın Rasulü, Allah'a hangi amel daha sevimidir?” diye sordu. Rasulüllah s.a.v., “Yolculuğu bitirince tekrar yola başlayan” cevabını verdi. Sahabi “Yolculuğu bitirip tekrar başlamak nedir?” diye sorunca şu cevabı verdi: “Kur'an'ı sonuna kadar okur, bitirdikçe yeniden başlar.” [23] O yüzden günük olarak Kur'an okuyan ve ondan bazı sureleri ezberleyen kimsenin günahları dökülmekte, sevapları çoğalmakta ve makamı yükselmektedir. Günde bir cüz Kur'an okuyan şahsın milyonlarca günahı bağışlanabilir. Ya da bir o kadar sevap kazanabilir. Özellikle de lâtifeleri harekete gelen zikir ehlinin Arş-ı Âlârsquo;ya doğru çıktığı ulvi yolculuğunda Kur'an tilâvetinin çok faydası vardır. Süratle mesafe kat etmesine yardımcı olur. Her ikisi de zikir olan vird ve Kur'an tilâveti birlikte yürütülmelidir. Hz. Rasulullah s.a.v.'in ve bütün Sâdât-ı Kiram'ın yolu budur. Ebu Hüreyre r.a.'dan rivayet edildiğine göre: “Hangi evde Kur'an-ı Kerim okunursa, orada bolluk bereket çoğalır, şeytanlar uzaklaşır ve melekler oraya hücum eder. Hangi evde Kur'an okunmazsa, o evde darlık, sıkıntı, huzursuzluk baş gösterir. Rahmet melekleri oradan uzaklaşır ve şeytanlar orayı istila eder.” [24] Netice itibariyle Kur'an'ın girmediği kalp mezardan karanlık ve ruhsuz, onsuz duygular bataklık, düşünceler zehir, hayat derbeder, mantık sefil, haller perişan. Kısacası onsuz hayat hayat değil. Dünyanın mevcudiyeti ona bağlı. Çuünkü Kur'an dünyanın aklı hükmünde. Evet, yeryüzünde Kitabullah okunmaz hale gelir, Kur'anî değerler ortadan kalkarsa, dünyanın aklı gider, deli divane olur. Sonunda akılsız başıyla çırpına çırpına kıyametine yuvarlanır. [25] Bütün bu sayılan hususlar baba ve anne olarak çocuklarımıza öğretmekle sorumlu olduğumuz ilmihale girer. şayet bu noktada duyarsız ve gayretsiz kalınırsa evlatlarımız bizden huzuru mahşerde davacı olur. Kendimizi ve evlatlarımızı böyle bir tehlikeye atmanın zararı büyüktür. şimdiden bunların tedbirlerini alıp çocuklarımızı Kur'an ve sünnete göre yetiştirip hayırlı evlatlar bırakmanın derdinde olmalıyız. Allahü Teâlâ sadatların himmet ve bereketiyle ‘gözümüzü aydın edecek’ hayırlı nesiller yetiştirmede bizleri muvaffak eylesin inşallah. Âmin. [1] Ahmed, Müsned, 2/245; İbn Hibbân, Sahîh, nr. 4028; Abdürezzâk, Musannef, nr. 10391. [2] Furkan suresi ayet-74. [3] Ebû Davud, Sünnet, 1; Ahmed, Müsned, 3/438; Taberânî, el- Mu‘cemürsquo;l-Kebîr, 20/412. [4] İbn Mâce, Nikâh, 1. [5] Müslim, Vasiyyet, 14; Ebû Davud, Vesâyâ, 14; Nesâicirc;, Vesâyâ, 8. [6] Aynı konuda bk. Müslim, Birr, 154; İbn Mâce, Cenâiz, 58. [7] Buhârî, Cenâiz, 6; Müslim, Birr, 151. [8] Tahrîm suresi ayet-6. [9] Süyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 8/225. [10] Hâkim, Müstedrek, 2/494; Beyhakî, Medhal, 372; Süyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 8/225. [11] Hâkim, Müstedrek, 2/494; Süyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 8/225. [12] Buhârî, Vesâyâ, 9; Müslim, İmâre, 20; Ebû Davud, Harac, 1, Tirmizî, Cihâd, 27. [13] Buhârî, Cenâiz, 80, 93; Müslim, Kader, 6; Ebû Davud, Sünnet, 17; Tirmizî, Kader, 5. [14] İsrâ suresi ayet-15. [15] Ebû Nuaym, Hilye, 9/156 (Beirut 1997). [16] Buhârî, et-Târîhürsquo;l-Kebîr, 1/422; Tirmizî, Birr, 33; Ahmed, Müsned, 3/412; Hâkim, Müstedrek, 4/70. [17] Kadın ve Aile İlmihali, Dilaver Selvi [18] İsrâ, 82 [19] Ebu Davud [20] Tirmizî [21] Semerkand Dergisi, Yeniden

Kur’an’la Diriliş, Ahmet Safa, Ağustos 2003 [\[22\]](#) Kur’an-ı Kerim Karşısında Mesuliyetimiz, Osman Nuri Topbaş [\[23\]](#) Tirmizî [\[24\]](#) Gazalî, İhyâ [\[25\]](#) Semerkand Dergisi, Yeniden Kur’an’la Diriliş, Ahmet Safa, Ağustos 2003

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)